

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS

2010 m. gruodžio 10 d.

dėl valstybės pagalbos nekonkurencingų anglių kasyklų uždarymui palengvinti

(2010/787/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 107 straipsnio 3 dalies e punktą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

kadangi:

(1) 2002 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1407/2002 dėl valstybės paramos anglies pramonei ⁽²⁾ nustoją galioti 2010 m. gruodžio 31 d.

(2) Dėl mažos subsidijuojamų anglių dalies bendrame energijos rūšių derinyje tokių subsidijų išlaikymas siekiant užtikrinti energijos tiekimą Sąjungoje toliau nebėra pateisinamas.

(3) Atsižvelgiant į Sąjungos politiką, kuria skatinamas atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas ir tvari bei saugi mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, pagalbos teikimas nekonkurencingoms anglių kasykloms neribotą laiką nėra pateisinamas. Todėl Reglamentu (EB) Nr. 1407/2002 leidžiamų rūšių pagalba neturėtų būti toliau teikiama neribotą laiką.

(4) Tačiau nesant anglių sektoriui skirtų valstybės pagalbos taisyklių, šiam sektoriui taikomos tik bendros valstybės pagalbos taisyklės. Tokiomis aplinkybėmis nekonkurencingos anglių kasyklos, kurios šiuo metu gauna pagalbą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1407/2002, gali nebeatitikti pagalbos teikimo reikalavimų ir gali tekti jas uždaryti.

(5) Nedarant poveikio bendroms valstybės pagalbos taisyklėms, valstybės narės turėtų turėti galimybę imtis priemonių socialiniams ir regioniniams tokių kasyklų uždary-

ymo padariniams sušvelninti, t. y. užtikrinti laipsnišką ir gerai organizuotą veiklos nutraukimą pagal neatšaukiamą uždarymo planą ir (arba) padengti ypatingąsias išlaidas, ypač perimtus išipareigojimus.

(6) Šiuo sprendimu siekiama, kad anglių sektoriuje būtų pereita nuo šiam sektoriui skirtų taisyklių taikymo prie bendrų visiems sektoriams skirtų valstybės pagalbos taisyklių taikymo.

(7) Siekiant kuo labiau sumažinti su valstybės pagalba nekonkurencingų anglių kasyklų uždarymui palengvinti susijusį konkurencijos vidaus rinkoje iškraipymą, tokia pagalba turėtų būti tolydžiai mažinama ir teikiama išskirtinai tik tiems anglių gavybos padaliniais, kuriuos neatšaukiamai planuojama uždaryti.

(8) Siekdamas sušvelninti anglių gavybos padalinių, kurių uždarymui teikiama pagalba, vykdomos anglių gavybos poveikį aplinkai, valstybės narės turėtų parengti tinkamų priemonių, pavyzdžiui, priemonių energijos vartojimo efektyvumo, atsinaujinančiosios energijos arba anglies dioksido surinkimo ir saugojimo srityje, planą.

(9) Įmonės turėtų turėti teisę gauti pagalbą išlaidoms, kurios pagal įprastas apskaitos normas neturi tiesioginės įtakos gamybos kainai, padengti. Tokia pagalba siekiama padengti su anglių gavybos padalinių uždarymu susijusias ypatingąsias išlaidas. Kad tokia pagalba nebūtų nepagrįstai teikiama įmonėms, kurios uždaro tik keletą savo gavybos vietų, tokios įmonės kiekvieno savo anglių gavybos padalinio apskaitą turėtų tvarkyti atskirai.

(10) Vykdydama savo užduotis pagal šį sprendimą, Komisija turėtų užtikrinti, kad būtų nustatytos ir taikomos įprastos konkurencijos sąlygos ir kad jų būtų laikomasi. Kalbant ypač apie elektros energijos rinką, pagalba anglių pramonei neturėtų būti teikiama taip, kad darytų poveikį elektros energijos gamintojų sprendimui pasirenkant pirminės energijos šaltinius. Atitinkamai, sutariančios šalys, atsižvelgdamos į esamas pasaulio rinkos sąlygas, turėtų nevaržomai susitarti dėl anglių kainos ir kiekio.

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 23 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL L 205, 2002 8 2, p. 1.

- (11) Taikant šį sprendimą neturėtų būti atmetama galimybė, kad pagalba anglių pramonei gali būti laikoma, remiantis kitais motyvais, suderinama su vidaus rinka. Todėl kitos specialios taisyklės, visų pirma taisyklės, susijusios su pagalba moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms, pagalba aplinkos apsaugai ir mokymui, yra taikomos toliau, neviršijant aukščiausių pagalbos intensyvumo ribų, nebent tomis taisyklėmis numatyta kitaip.
- (12) Komisija turėtų įvertinti priemones, apie kurias pranešama pagal šį sprendimą, ir priimti sprendimus pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ⁽¹⁾.
- (13) Siekiant, kad Reglamentu (EB) Nr. 1407/2002 numatyty priemonių taikymas būtų nenutrūkstamai tęsiamas taikant šiuo sprendimu numatytas priemones, šis sprendimas turėtų būti taikomas nuo 2011 m. sausio 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 SKYRIUS

ĮVADINĖS NUOSTATOS

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) „anglys“ – aukštos kokybės, vidutinės kokybės ir žemos kokybės A ir B kategorijos anglys, kaip apibrėžta Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos tarptautinėje anglių kodifikavimo sistemoje ⁽²⁾;
- b) „uždarymas“ – anglių gavybos ir pardavimo nutraukimas visam lakui;
- c) „uždarymo planas“ – valstybės narės parengtas planas, kuriame numatytos priemonės, kurių galutinis tikslas – visiškai uždaryti anglių gavybos padalinius;
- d) „anglių gavybos padalinys“ – požeminiai ar atvirieji anglių kasiniai ir susijusi infrastruktūra, kuria naudojantis atskirai nuo kitų įmonės padalinių išgaunamos žaliavinės anglys;
- e) „anglių gavybos metai“ – kalendoriniai metai arba kitas sutartinis 12 mėnesių laikotarpis, nustatomas anglių pramonės sutartyse;

⁽¹⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

⁽²⁾ Tarptautinė vidutinės ir aukštos kokybės anglių kodifikavimo sistema (1998 m.), Tarptautinė žemės gelmėse esančių anglių klasifikacija (1998 m.) ir Tarptautinė žemos kokybės anglių kodifikavimo sistema (1999 m.).

f) „gavybos sąnaudos“ – visos sąnaudos, susijusios su esama gavybos veikla, įskaitant kasybos darbus, anglių apdorojimo, ypač plovimo, sijojimo ir rūšiavimo, darbus ir anglių gabenimą į naudojimo vietą, įprastą nuvertėjimą ir rinkos palūkanų norma grindžiamas palūkanas už skolintą kapitalą;

g) „esami gavybos nuostoliai“ – teigiamas anglių gavybos sąnaudų ir pardavimo kainos naudojimo vietoje, dėl kurios sutariančios šalys, atsižvelgdamos į esamas pasaulinės rinkos sąlygas, laisva valia susitarė, skirtumas.

2 SKYRIUS

PAGALBOS SUDERINAMUMAS

1 straipsnis

Principas

1. Siekiant, kad nekonkurencingos anglių kasyklos būtų uždarytos, pagalba anglių pramonei gali būti laikoma suderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu, jei ji atitinka šio sprendimo nuostatas.

2. Pagalba skiriama tik išlaidoms, susijusioms su anglimis, skirtomis elektros energijos gamybai, kombinuotai šilumos ir elektros energijos gamybai, kokso gamybai ir plieno pramonės aukštakrosnių kūrenimui, kai anglys šiais tikslais naudojamos Sąjungoje, padengti.

3 straipsnis

Pagalba uždarymui

1. Įmonei teikiama pagalba, specialiai skirta anglių gavybos padalinių esamiems gavybos nuostoliams padengti, gali būti laikoma suderinama su vidaus rinkos principais tik jei tenkinamos šios sąlygos:

- a) anglių gavybos atitinkamų padalinių veikla turi būti vykdoma taip, kaip numatyta uždarymo plane, kurio įgyvendinimo terminas – ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d.;
- b) atitinkami anglių gavybos padaliniai turi būti visiškai uždaryti pagal uždarymo planą;
- c) pagalba, apie kurią pranešta, turi neviršyti numatomų gavybos sąnaudų ir numatomų pajamų per anglių gavybos metus skirtumo. Faktiškai išmokėta pagalba turi būti kasmet patikslinama, atsižvelgiant į faktines sąnaudas ir pajamas, vėliausiai iki anglių gavybos metų, einančių po pagalbos suteikimo metų, pabaigos;

- d) anglių tonos atitikmeniui tenkanti pagalba suma neturi nulėmti tokio Sąjungos anglių kainų naudojimo vietoje sumažėjimo, kad tos kainos taptų mažesnės už panašios kokybės anglių iš trečiųjų šalių kainas;
- e) atitinkami anglių gavybos padaliniai 2009 m. gruodžio 31 d. turi būti vykde veiklą;
- f) valstybės narės teikiamos uždarymo pagalba bendra suma turi būti mažinama; iki 2013 m. pabaigos sumažinimas turi siekti ne mažiau kaip 25 %, iki 2015 m. pabaigos – ne mažiau kaip 40 %, iki 2016 m. pabaigos – ne mažiau kaip 60 %, o iki 2017 m. pabaigos – ne mažiau kaip 75 % lyginant su 2011 m. suteikta pagalba;
- g) valstybės narės anglių pramonei teikiamos uždarymo pagalba bendra suma bet kuriais metais po 2010 m. neturi viršyti pagalbą, kurią ta valstybė narė suteikė ir kurią Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 1407/2002 4 ir 5 straipsnius leido suteikti 2010 metais, sumos;
- h) valstybės narės turi parengti planą, pagal kurį būtų imamasi priemonių siekiant sušvelninti anglių gavybos padalinių, kuriems teikiama pagalba pagal šį straipsnį, vykdomos anglių gavybos poveikį aplinkai, pavyzdžiui, priemonių energijos vartojimo efektyvumo, atsinaujinančiosios energijos arba anglies dioksido surinkimo ir saugojimo srityje.

2. Valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, priemonių įtraukimas į planą, kaip nurodyta 1 dalies h punkte, nedaro poveikio Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytiems valstybių narių įsipareigojimams dėl pranešimo apie tokias priemones ir jų sustabdymo bei tokių priemonių suderinamumui su vidaus rinkos reikalavimais.

3. Jei anglių gavybos padaliniai, kuriems pagal 1 dalį suteikta pagalba, Komisijos patvirtintame uždarymo plane nustatytą dieną neuždaromi, atitinkama valstybė narė susigrąžina visą pagalbą, kuri buvo suteikta per visą uždarymo plano laikotarpį.

4 straipsnis

Pagalba ypatingosioms išlaidoms padengti

1. Su anglių gavyba susijusią veiklą vykdančioms ar vykdančioms įmonėms teikiama valstybės pagalba, kuria siekiama suteikti joms galimybę padengti išlaidas, susidarancias ar susidarancias dėl anglių gavybos padalinių uždarymo ir nesusijusias su esama gavybos veikla, gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jei išmokėta suma neviršija tokių išlaidų. Tokia pagalba gali būti naudojama:

- a) tik įmonių, kurios uždaro arba uždarė anglių gavybos padalinius, įskaitant uždarymo pagalbą gaunančias įmones, išlaidoms ir išlaidų atidėjiniams padengti;

- b) kelių įmonių išlaidoms padengti.

2. Pagal 1 dalį dengiamų išlaidų kategorijos apibūdintos priede. 1 dalis netaikoma išlaidoms, patiriamoms dėl aplinkosaugos taisyklių nesilaikymo.

5 straipsnis

Sumavimas

1. Maksimalus pagal šį sprendimą leidžiamas pagalba sumos dydis taikomas neatsižvelgiant į tai, ar pagalbą finansuoja vien valstybės narės ar ją iš dalies finansuoja Sąjunga.

2. Pagal šį sprendimą leidžiama pagalba neteikiama kartu su kita valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, arba su kitu Sąjungos finansavimu toms pačioms reikavimams atitinkančioms išlaidoms padengti, jei dėl tokio sutapimo viršijama pagal šį sprendimą leidžiama pagalba suma.

6 straipsnis

Apskaitos atskyrimas

Visa įmonės gauta pagalba nurodoma pelno ir nuostolių ataskaitos atskiroje pajamų eilutėje, atskirai nuo apyvartos. Pagal šį sprendimą pagalbą gaunančios įmonės, kurios uždariusios keletą ar visus savo anglių gavybos padalinius toliau vykdo prekybą ar veiklą, veda tikslią apskaitą atskirai kiekvienam savo anglių gavybos padalinii ir kitai ekonominei veiklai, nesusijusiai su anglių kasyba. Pagal šį sprendimą suteikta pagalba tvarkoma taip, kad nebūtų galimybės ją panaudoti kitų į uždarymo planą neįtrauktų anglių gavybos padalinių veiklai arba kitai tos pačios įmonės ekonominei veiklai vykdyti.

3 SKYRIUS

PROCEDŪROS

7 straipsnis

Valstybių narių teikiama informacija

1. Šiame sprendime nurodytai pagalbai taikomas ne tik Reglamentas (EB) Nr. 659/1999, bet ir specialios 2–6 dalyse išdėstytos taisyklės.

2. Valstybės narės, ketinančios teikti uždarymo pagalbą, kaip nurodyta 3 straipsnyje, Komisijai praneša anglių gavybos atitinkamų padalinių uždarymo planą. Plane nurodoma bent tokia informacija:

- a) anglių gavybos padalinių identifikavimo duomenys;

- b) kiekvieno anglių gavybos padalinio faktinės ar numatomos gamybos sąnaudos per anglių gavybos metus;
- c) numatomas anglių gavybos padalinių, kurie įtraukti į uždarymo planą, anglių gavybos kiekis per anglių gavybos metus;
- d) numatoma uždarymo pagalbos suma per anglių gavybos metus.

3. Valstybės narės praneša Komisijai apie visus uždarymo plano pakeitimus.

4. Valstybės narės praneša apie visą pagalbą, kurią jos ketina pagal šį sprendimą skirti anglių pramonei per anglių gavybos metus. Jos pateikia Komisijai visą informaciją, susijusią su numatomų gavybos sąnaudų skaičiavimu ir jų sąsajomis su uždarymo planais, kuriuos Komisijai pranešė pagal 2 dalį.

5. Valstybės narės praneša Komisijai per anglių gavybos metus faktiškai išmokėtą pagalbos sumą ir informaciją apie tos sumos apskaičiavimą ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo atitinkamų metų pabaigos. Jei sumos, iš pradžių sumokėtos per atitinkamus anglių gavybos metus, yra patikslinamos, valstybės narės Komisijai apie tai praneša iki kitų anglių gavybos metų pabaigos.

6. Teikdamos Komisijai pranešimus apie pagalbą, kaip nurodyta 3 ir 4 straipsniuose, ir ją informuodamos apie faktiškai išmokėtą pagalbą, valstybės narės pateikia visą informaciją, kuri būtina Komisijai, kad ji galėtų patikrinti, ar laikomasi šio sprendimo nuostatų.

4 SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8 straipsnis

Igyvendinimo priemonės

Komisija imasi visų šiam sprendimui įgyvendinti būtinų priemonių. Ji gali nustatyti, neviršydama to, kas numatyta šiuo sprendimu, bendrą 7 straipsnyje nurodytos informacijos perdavimo sistemą.

9 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2011 m. sausio 1 d.

Jis nustoja galioti 2027 m. gruodžio 31 d.

Priimta Briuselyje 2010 m. gruodžio 10 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

V. VAN QUICKENBORNE

PRIEDAS

4 STRAIPSNYJE NURODYTŲ IŠLAIDŲ APIBŪDINIMAS

1. Tik įmonių, uždarančių arba uždariusių anglių gavybos padalinius, išlaidos ir išlaidų atidėjiniai

Išimtinai šių kategorijų išlaidos, ir tik jei tos išlaidos patiriamos dėl anglių gavybos padalinių uždarymo:

- a) sąnaudos, susidariusios dėl socialinės paramos išmokų mokėjimo darbuotojams išeinant į pensiją anksčiau nei įstatymo nustatyto amžiaus;
- b) kitos su darbo netekusiais arba netenkančiais darbuotojais susijusios ypatingosios išlaidos;
- c) su valstybine sistema nesusijusių pensijų ir pašalpų mokėjimas darbo netekusiems arba netenkantiems darbuotojams ir darbuotojams, iki uždarymo turėjusiems teisę į tokias išmokas;
- d) įmonės padengtos išlaidos darbuotojų prisitaikymui prie naujų sąlygų, siekiant padėti jiems rasti darbą ne anglies pramonėje, ypač išlaidos mokymui;
- e) darbo netekusių arba netenkančių darbuotojų aprūpinimas nemokamomis anglimis, taip pat darbuotojų, iki uždarymo turėjusių teisę į tokį aprūpinimą, aprūpinimas nemokamomis anglimis arba lygiavertė pinigine išmoka;
- f) likutinės sąnaudos, susidariusios dėl anglių pramonei taikomų specialių administracinių, teisinių ar mokestinių nuostatų;
- g) su anglių gavybos padalinių uždarymu susiję papildomi požeminiai saugumo darbai;
- h) dėl kasybos padaryta žala, jei ji padaryta dėl uždarytų arba uždaromų anglių gavybos padalinių veiklos;
- i) tinkamai pagrįstos išlaidos, susijusios su ankstesnių anglių kasybos vietų aplinkos atkūrimu, įskaitant:
 - likutines sąnaudas, susidariusias dėl įnašų įstaigoms, atsakingoms už vandens tiekimą bei nuotekų šalinimą,
 - kitas likutines sąnaudas, susidariusias dėl vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo;
- j) likutinės sąnaudos, susijusios su buvusių angliakasių sveikatos draudimu;
- k) išlaidos, susijusios su tebesitęsiančių sutarčių nutraukimu arba pakeitimu (padengiama neviršijant 6 mėnesių gavybos vertės);
- l) išimtinis esminis turto nuvertėjimas, jei jo priežastis – anglių gavybos padalinių uždarymas;
- m) žemės paviršiaus reaktivavimo išlaidos.

Žemės vertės padidėjimas išskaičiuojamas iš reikalavimus atitinkančių išlaidų kategorijų, nurodytų g, h, i ir m punktuose.

2. Kelių įmonių išlaidos ir išlaidų atidėjiniai

Išimtinai šių kategorijų išlaidos:

- a) su valstybine sistema nesusijusių įmokų socialinio draudimo išlaidoms padengti padidėjimas dėl sumažėjusio mokėtojų skaičiaus uždarius anglių gavybos padalinius;
 - b) su anglių gavybos padalinių uždarymu susijusios išlaidos vandeniui tiekti ir nuotekoms šalinti;
 - c) įmokų įstaigoms, atsakingoms už vandens tiekimą ir nuotekų šalinimą, padidėjimas, jei jo priežastis – po anglių gavybos padalinių uždarymo sumažėjęs anglių gavybos, nuo kurios skaičiuojamos įmokos, lygis.
-